

VIVE LA FRANCE

- VIVE LES DIFFÉRENCES

Danske rusmiddelbehandlere og forskere har altid været inspireret af udlandet - især skandinavien og de engelsktalende lande. De latinske lande har i mindre grad fungeret som inspiratorer eller som skræmmebilleder, når vi på rusmiddelområdet har etableret vores gode danske praksisser. Hvilket selvfølgelig hænger sammen med sproglige barrierer, men nok også med massive kulturforskelle.

I Danmark har vi ordsproget: 'Ved jorden at blive - det tjener dig bedst'. Og vi har Janteloven. Og ikke at forglemme har vi traditionen for, at kompetenceudvikling primært drejer sig om tilegnelse af let omsættelige værktøjer, der kan hjælpe behandleren med at hjælpe Brian med at blive clean. Når lyse danske hoveder sætter sig sammen for at skrive en bog om misbrugsbehandling, bliver de enige om, at niveauet skal være den laveste fællesnævner - 'en misbrugsbehandling for dummies'. Hvorefter projektet skrottes som for svært. Peter Ege - en af misbrugsfeltets grand old men - har i dette nummer af STOF et bidrag kaldet 'lavfilosofiske tanker'. Meget ufransk! Hvorfor ikke højfilosofiske tanker?

Omvendt kan man bestemt ikke beskyldte franskmændene for at snobbe nedad. Siden Napoleon har filosofi været obligatorisk fag i gymnasiet. Store, originale, svære tanker er hverdagskost. Til gengæld er de ikke alle lige forståelige. Hvorfor skriver Lacan, Foucault, Bourdieu m.fl. så indviklet, at stribevis af akademikere til stadighed kan debattere, hvordan man egentlig skal forstå, det de sagde? To anekdoter presser sig på:

Midt i 80'erne var to fraktioner af den franske psykoanalytiker Jacques Lacans elever dybt uenige om den rette måde at forstå mesterens teorier. Lacan blev 80 år gammel, og nogle af hans sidst fremsatte teorier var mere end almindelig uigennemskuelige. Nogle så i disse sene bidrag en videreudvikling af hans tidlige arbejder. Andre drog den sørgelige konklusion, at manden var blevet senil, og at hans sidste teorier var rent vrøvl. Her skal det tilføjes, at en del mennesker mener, at Lacan - med sin særlige stil - ikke kun var sindsforvirret i sin alderdom, men lige fra sine allerførste år...

Foucault - en af de allermest kendte og benyttede franske tænkere i nyere tid - har også været kritiseret for uforståelighed i sine skrevne arbejder. Den amerikanske filosof John Searle fortæller, at Foucault har forklaret ham, at det for en fransk intellektuel er nødvendigt at være delvis uforståelig. Har man udtrykt sig for klart, er man nødt til at lade teksten gennemgå en proces, som døbes 'eumerdification' af de to spøgefugle. Frit oversat til dansk: 'tekst-lorteficering'. '25 %, af hvad man skriver, skal være uigenemtrængeligt nonsens' har Foucault angiveligt sagt. Ellers bliver man ikke taget alvorligt på parnasset...

En anden måde at svare på spørgsmålet om utilgængelighed er at følge Einstein, der engang sagde: 'Ting bør være så enkle som muligt. Men ikke enklere'. Komplice-

rede sagsforhold kan måske kun forklares med komplicerede teorier, og forsøger man at forenkle disse teorier, risikerer man at smide barnet ud med badevandet. Man kunne således vende spørgsmålet mod sig selv, og spørge: 'Hvorfor ikke'? Skal store tænkere ikke have lov at anvende nye, famlende begreber og komplicerede modeller, idet de tager favntag med virkeligheden? Er det mest frugtbart at spørge: 'Hvorfor skal det være så kompliceret?' eller 'Hvorfor skal det være så enkelt'? Skyder franskmænd for højt, eller er det danskerne som skyder for lavt? Døm selv!

STOF-redaktionen er altid parat til at gå nye veje for at bringe spændende emner i bladets spalter. Derfor var vi også lydhøre, da vores gode, franskyndige kollega på CRF, antropolog Sébastien Tutenges, foreslog, at vi skulle lave et tema om franske tanker, tendenser og perspektiver på rusmiddelområdet. Til yderligere inspiration inviterede vi psykolog Eric Allouche med i tænketanken. Disse to Gallere er indtrådt som gæsteredaktører i forbindelse med rækken af franske temaartikler.

På de følgende sider får læseren en forsmag på de emner vi har valgt at belyse. Vi vil i udvalget af artikler holde os for øje, at der skal være en relevans for rusmiddelområdet, men også give lidt snor. Vi bringer artikler af danske forskere, som beskriver, hvordan de bruger og lader sig inspirere af franske tænkere som Foucault, Durkheim og Lacan. Desuden har vi et interview med formanden for ANIT, som er en forening for alle, der arbejder på misbrugsområdet i Frankrig. I næste nummer bliver der sat fokus på de mere dystre strømninger i den franske tænkning. Vi bringer artikler om rus, fest og dæmoner, skrevet af og om Bataille, Maffesoli, Artaud, Fontaine m.fl.

Så STOF tager læserne på en lille sommerrejse ned til Syden. Frankrig er mere end vinslotte, cafékultur og mådeholden apéritifdrikning. Der er spændende tanker og tilgange at hente nede sydpå. Først bemærker man forskellene. Dernæst får man øjnene op for lighederne - det fællesmenneskelige. Når man spejler sig i det fremmede kommer man ud af andedammen, og kan få et nyt syn på vante måder at se og gøre tingene. *God sommerlæsning!*

LES RÉDACTEURS DU DOSSIER FRANÇAIS DE STOF

BRIGITTE JENSEN, MICHEL JOURDAN, SÉBASTIEN TUTENGES ET ERIC ALLOUCHE